

Arbo en veiligheid in de huisartsenpraktijk

Een praktisch hulpmiddel voor praktijkmanagers

Arbo en veiligheid staat bij veel praktijkmanagers d ergens onderaan de lijst, tot er iets misgaat. Een prikaccident, een agressie-incident, of uitval van medewerkers door te hoge werkdruk. Dan blijkt dit thema opeens cruciaal.

Het goede nieuws: arbobeleid hoeft geen bureaucratische last te zijn. In dit document lopen we stap voor stap door wat er wettelijk moet, waarom het moet, en wat het je praktijk oplevert, zodat je meteen kunt controleren of jouw praktijk op orde is.

1. Arbobeleid en preventiemedewerker

Wat moet je doen?

- Zorg dat helder is wie binnen de praktijk verantwoordelijk is voor het arbobeleid, dit ligt formeel bij de werkgever en leidinggevendenden.
- Wijs een preventiemedewerker aan. Heb je maximaal 25 medewerkers? Dan mag de huisarts/praktijkhouder deze rol zelf vervullen.
- Sluit een basiscontract af met een gecertificeerde arbodienst of bedrijfsarts.

Waarom is dit verplicht?

De Arbowet verplicht elke werkgever om een preventiemedewerker aan te wijzen en toegang tot bedrijfsgezondheidszorg te regelen. Dit is geen vrijblijvend advies: bij een inspectiebezoek is dit één van de eerste dingen die wordt gecontroleerd.

Praktijkcheck:

- ☐ Is er een preventiemedewerker aangewezen en is dit vastgelegd?
- ☐ Is er een geldig basiscontract met een arbodienst of bedrijfsarts?

2. RI&E en plan van aanpak

Wat moet je doen?

- Voer de meeste actuele Risico-Inventarisatie & -Evaluatie (RI&E) uit, gebaseerd op de branche-RI&E Huisartsenpraktijk (via SSFH). Zie [RI&E](#) | [SSFH](#) – versie maart 2026.
- Stel op basis daarvan een plan van aanpak op - en voer de maatregelen ook daadwerkelijk uit.

- Evalueer en actualiseer de RI&E jaarlijks; leg dit vast als terugkerende taak in je jaarkalender.
- Voer de RI&E opnieuw uit bij grote wijzigingen zoals een verbouwing of verhuizing.
- Heb je meer dan 25 medewerkers? Dan is een formele toetsing van de RI&E, inclusief bedrijfsbezoek, verplicht.
- Informeer medewerkers over de uitkomsten en de geldende arbomaatregelen.

Waarom is dit verplicht?

De RI&E is de wettelijke basis van je hele arbobeleid (Arbowet art. 5). Zonder RI&E weet je simpelweg niet welke risico's er spelen, en kun je dus ook niet aantonen dat je er iets aan doet.

Praktijkcheck:

- ☐ Is de RI&E actueel (max. 1 jaar oud, of recenter bij grote wijzigingen)?
 - ☐ Is er een plan van aanpak met concrete, uitgevoerde acties?
 - ☐ Staat de jaarlijkse evaluatie als taak ingepland in de jaarkalender?
 - ☐ Zijn medewerkers geïnformeerd over de uitkomsten?
-

3. Bedrijfs hulpverlening (BHV)

Wat moet je doen?

- Zorg dat er tijdens openingstijden altijd een BHV'er aanwezig is.
- Leg BHV-afspraken schriftelijk vast en zorg dat alle medewerkers ze kennen.
- Bespreek de afspraken periodiek met het team.
- Heb je een brandmeldinstallatie (verplicht bij meer dan 500 m² vloeroppervlak)? Zorg dan voor een actueel ontruimingsplan.

Waarom is dit verplicht?

De Arbowet verplicht elke werkgever tot een adequate BHV-organisatie, afgestemd op de risico's en omvang van de praktijk. Bij calamiteiten (brand, ongeval, onwel geworden patiënt) moet er direct iemand kunnen ingrijpen.

Praktijkcheck:

- ☐ Is er altijd een BHV'er aanwezig tijdens openingstijden?
 - ☐ Zijn de afspraken schriftelijk vastgelegd en bekend bij het team?
 - ☐ Is er (indien van toepassing) een actueel ontruimingsplan?
-

4. Prikaccidenten en bloedcontact

Wat moet je doen?

- Zorg voor een heldere instructie voor accidenteel bloedcontact door prikken, snijden, spatten en bijten.
- Handel bij prikaccidenten volgens de Landelijke Richtlijn Prikaccidenten (RIVM).
- Registreer elk prikaccident.

Waarom is dit verplicht?

Bloedoverdraagbare aandoeningen (zoals hepatitis B/C en hiv) vormen een reëel risico in de zorg. De Arbowet en de RIVM-richtlijn schrijven voor dat werkgevers hier proactief beleid op voeren én incidenten registreren, zodat tijdig medisch gehandeld kan worden.

Praktijkcheck:

- ☐ Is de instructie voor bloedcontact aanwezig en actueel?
 - ☐ Weet iedereen wat te doen bij een prikaccident?
 - ☐ Worden incidenten daadwerkelijk geregistreerd?
-

5. Agressie en geweld

Wat moet je doen?

- Registreer elk incident van agressie of geweld waarmee medewerkers worden geconfronteerd.

Waarom is dit verplicht?

De Arbowet verplicht werkgevers om psychosociale arbeidsbelasting, waaronder agressie en geweld - te inventariseren en registreren. Dit is niet alleen een wettelijke plicht, maar ook essentieel om patronen te signaleren en gericht in te grijpen.

Praktijkcheck:

- ☐ Is er een vaste plek/systeem om agressie-incidenten te registreren?
 - ☐ Weten medewerkers dat en hoe ze dit moeten melden?
-

6. Ziekteverzuim en werkdruk

Wat moet je doen?

- Richt het ziekteverzuimbeleid in conform de Wet verbetering poortwachter.
- Besteed structureel aandacht aan werkdruk en het voorkomen van burn-out.

Waarom is dit verplicht?

De Wet verbetering poortwachter legt werkgever en werknemer gezamenlijke verplichtingen op bij verzuim, met vaste stappen en termijnen (probleemanalyse, plan van aanpak, evaluaties). Niet voldoen kan leiden tot een loonsanctie van het UWV, vaak een jaar extra loondoorbetaling.

Praktijkcheck:

- ☐ Volgt de praktijk de stappen en termijnen uit de Wet verbetering poortwachter?
- ☐ Is er aantoonbaar aandacht voor werkdruk (bijvoorbeeld in teamoverleg of functioneringsgesprekken)?

Samenvattend: waarom dit meer is dan een verplicht nummer

Arbo en veiligheid gaat niet over afvinklijstjes voor de vorm. Het raakt de drie pijlers die belangrijk zijn voor elke praktijk:

Pijler	Wat arbobeleid oplevert
Optimale Praktijkvoering	Voorkomt escalaties, boetes en loonsancties; geeft grip en overzicht
Optimale Patiëntenzorg	Veilige, uitgeruste medewerkers leveren betere zorg
Optimaal Personeelsbeleid	Medewerkers die zich veilig en gehoord voelen, blijven langer en met meer plezier werken

Praktische tip

Loop de bovenstaande checklist jaarlijks langs en leg herhalende taken, zoals de jaarlijkse evaluatie van de RI&E, vast in een systeem zoals iComply. Zo valt niets tussen wal en schip en houdt je aantoonbaar grip op de arbotaken binnen de praktijk.

Meer grip op kwaliteit?

Met iComply leg je beleid, taken, incidenten en verbeteracties centraal vast. Zo weet iedereen wat er moet gebeuren en wanneer.

[Lees meer over iComply](#)